

שכן אשה מקפדת על עצמה וכולי –

For a woman is particular concerning herself, etc.

OVERVIEW

ש (not less). זירא explained the reason of ש"ש is that a woman is particular concerning her קידושין and will not accept less than a דינר to become מקודשת. זירא challenged ר' that according to this reasoning then the daughters of ר' who are so particular that (generally) they do not accept less than three דינרין of קידושין, will they not become מקודשת if they accepted a זוז (a דינר) from someone for קידושין?! Our תוספות explains how אביי initially understood זירא and how זירא clarified his position.

קא סלקא דעתיה דרבי זירא אפילו פשטה ידה וקבלה קאמר דאינה מקודשת¹ –
initially thought that זירא rules אינה מקודשת even if 'she stretched out her hand and accepted' קידושין for less than a דינר. The reason is -

הואיל ורגילה להקפיד על דינר –

Since a woman is usually particular to receive a דינר therefore she will not be מקודשת for less than a דינר (even if פשטה ידה). The reason is -

משום דכתיב כסף בקרא ולגבי ידה לא חשיב כסף² אלא דבר שרגילה בו להקפיד –
since the כסף writes כסף, and by a woman it is not considered כסף unless it is the amount she is usually particular about, which is a דינר.

ומשום הכי (קפדי³) בנתייה דרבי ינאי⁴ שרגילות להקפיד על תרקבא דדינרי –
And therefore אביי asked, that the daughters of ינאי who customarily are particular to receive for their קידושין no less than three קב -

הכי נמי לא יתקדשו בדינר אפילו פשטה ידה וקיבלה –

They also should not become מקודשות with a דינר even if she stretched out her hand and accepted it -

פחות⁵ מתרקב לא יחשב כסף לגבייהו ואין זו סברא⁶ –

¹ It is (seemingly) apparent from אביי's question that he assumed that the reasoning of זירא applies (even) in a case of פשטה ידה. This presents a difficulty, for in a case of פשטה ידה it is (seemingly) obvious that she is not מקפדת and is willing to take whatever she is given. What is the question from ינאי בנתייה דר'?

² Just as according to ב"ה if a woman is פשטה ידה and accepts less than a פרוטה she will not be מקודשת, similarly according to ש"ש if she accepts less than a דינר it is not [קידושין]. It is not (merely) because she is מקפדת but rather (since she is מקפדת) it is not considered כסף.

³ The קפריך מסורת הש"ס reads it קאמר אלא מעתה בנתייה וכו' amends this to read הגהות הב"ה.

⁴ ינאי are representative of various classes of women who have high aspirations for their קידושין.

⁵ The הגהות הב"ה amend this to דפחות.

[For] less than three **קב** should not be considered **כסף** for them; however **אביי** asks that **this is not logical**⁷ that if it is less than the amount which she is מקפדת, it is not considered **כסף**!

ומשני פשטה ידה לא קאמינא דאפילו בפרוטה היתה מתקדשת דכסף קרינא ביה –
So **זירא** **ר'** answered I was not referring to case where **ידה** פשטה, for in such a case she would be מקודשת even with a פרוטה for a פרוטה is considered **כסף** and if she accepts the פרוטה, it shows that she is not מקפדת –

כי קאמינא דקידשה בליליא אי נמי דשויה שליח⁸ –

What I meant was in a case where he was מקדש her at night, or that she made a שליח to accept קידושין on her behalf and she did not instruct him as to the amount she agrees to –

ובהכי הוי פלוגתא דבית שמאי ובית הלל דמתניתין⁹ –

And in this situation is where **ב"ה** and **ב"ש** argue in our משנה; where **ב"ה** maintain that she is מקודשת even with a פרוטה and **ב"ש** require a דינר.

(**ב"ש** אליבא דר"ז according to ruling רש"י cites תוספות

ופירש הקונטרס¹⁰ דבנתיה דרבי ינאי היכא דשוו שליח¹¹ –

And **ר'** ינאי explains that if the daughters of **רש"י** made a שליח to accept their קידושין –

לא הוו קדושין אלא דוקא בתרקבא דדינרי¹² –

It will not be a valid קידושין unless they were given three דינרין.

רש"י disagrees with תוספות:

וקשה דאם כן נתת דבריך לשיעורין כיון דאזלינן בתר כל אחת ואחת לפי דעתה –

And it is difficult to accept this interpretation, for if it is so that **ר'** ינאי will not be מקודשות with less than דינרי תרקב, then you have subjected your

⁶ It is not clear whether **ואין** **זו** **סברא** refers [only] to the case of **ר' ינאי** (which would explain why **אביי** mentioned them), or it refers to the general idea that even by פשטה ידה a דינר is required (which would raise the question why **אביי** mentioned **ר' ינאי** בנתיה דר' **ינאי** at all). See מהרש"א and following footnote # 7.

⁷ This seems to be understanding of **אביי** **פירש"י**; the main question is that **סברא** is that **ואין** **זו** **סברא**. However later explains that the question of **אביי** is based on לשיעורין (which explains why he mentions **ר' ינאי** בנתיה דר' **ינאי**). See previous footnote # 6. See 'Thinking it over'.

⁸ In these (two) cases she is not aware how much she is receiving for her קידושין **כסף**; according to **ב"ש** it must be a דינר in order to be valid קידושין, for less than that she is מקפדת.

⁹ **זירא** **ר'** was explaining that **ב"ש** of the משנה is in a case of קידשה בלילה or שוייה שליח.

¹⁰ בד"ה דשויהיה.

¹¹ **רש"י** does not mention the case of בלילה. See footnote # 173.

¹² **רש"י** maintains (according to **ב"ש**) that just as by an 'ordinary' woman [that if פשטה ידה she will be מקודשת (אשה מקפדת וכו'), similarly by **ר' ינאי** (אשה מקפדת וכו'), since a דינר is required (since a שוייה שליח is required (since they are מקפדת for more, they will not be מקודשת unless their שליח is given דינרי).

ruling to constant evaluation (נתת דבריך לשיעורין), since we will consider each individual woman according to her mind –

נתת דבריך לשיעורין supports his view that we cannot say תוספות:

דכהאי גוונא פריך בפרק קמא דגיטין¹³ (דף יד, א) ובפרק חזקת הבתים¹⁴ (בבא בתרא דף כט, א) –
For the גמרא asks this question in a similar manner in the first פרק of מסכת
גבי בר אלישיב¹⁵ –
פרק חזקת הבתים and in גיטין

Concerning בר אלישיב; the same difficulty will arise here according to רש"י.

תוספות offers his interpretation:

ונראה דהכי פריך אלא מעתה כגון בנתיב דרבי ינאי וכולי –
And it seems that this is what אב"י is asking; ‘however, now according to
ר' ינאי the daughters of ינאי, etc. should not become מקודשת for less than דינרי –
וכי תימא הכי נמי¹⁶ דלא מתקדשי בפחות מטרקבא דדינרי –
And if you (ר' זירא) will say indeed this is so that the ינאי will not
be מקודשת with less than דינרי –
אם כן נתת דבריך לשיעורין –

If this so then דבריך לשיעורין, meaning –

דבנתיב דרבי ינאי משום שהן עשירות לא מתקדשי בפחות מטרקבא דדינרי –
That the ינאי since they are wealthy do not become מקודשת with
less than דינרי –
ואחרות מתקדשות בדינר –
And others who are not so wealthy will become מקודשת with דינר!
ומשני פשטה ידה לא קאמינא –
And זירא answered, ‘I did not mean a case of פשטה ידה –
דגלתה בדעתה דאינה מקפדת ומתקדשת אפילו בשוה פרוטה –

¹³ The גמרא attempted to explain the reason of שלשתן (where a מלוה tells a לווה in the presence of a third party that he should repay the loan to the third party) is because the debtor is benefiting from the fact that he has a new creditor instead of an old one and will be able to postpone payment. The גמרא asked, but if the third party is בר אלישיב who will demand immediate payment, the לווה will not be happy [and נתת דבריך לשיעורין], and there should be no קנין. The גמרא there concludes that שלשתן is a טעמא. הלכתא בלא טעמא.

¹⁴ The גמרא there initially explained why a חזקה requires three years, because for the first two years the owner does not mind. The גמרא asked that if the owner is בר אלישיב who minds immediately then a חזקה in their property should be immediately and לשיעורין.

¹⁵ The דבי בר אלישיב (as they are referred to [in those גמרות]), were tough and exacting people who gave no leeway.

¹⁶ It is logical to assume that any amount less than what she is מקפדת is not considered כסף.

Where she let her mind be known that she is not particular and is therefore שוה פרוטה - מקודשת for even a

כי קאמינא דקידשה בליליא אי נמי דשויה שליח –

When does my reasoning apply; when he was מקדש her a night, or if she made a שליח -

דאז כולן שוות דבפחות מדינר אינה מתקדשת –

Then all women are equal that they are not מקודשת for less than a דינר - ואז אינן יוצאות מכלל שאר נשים דהן יודעות שלא יתנו לשליח אלא כמו לשאר נשים:

For then even the ינאי דר' בנתיה **are not excluded from the general woman** population, **for** the ינאי דר' בנתיה **know that the suitor will not give to the** שליה the תרקבא דדינרי **but rather** he will give to their שליה **what he would** give **to other woman**, which is a דינר, and they accept that.¹⁷

SUMMARY

(ר' זירא according to both רש"י and תוספות) that (according to ר' זירא) she is not מקודשת (even if פשטה ידה) since it is not considered כסף asked אביי. נתת דבריך (תוספת) that this is illogical or (according to רש"י) that (according to ר' זירא) she is (always) מקדושת for even a שווייה שליה or קדשה בלילה He was only discussing כסף. The conclusion is that according to רש"י by שויי שליה the ינאי will require דניר while according to תוספות a דינר is sufficient (for otherwise נתת דבריך לשיעורין).

THINKING IT OVER

difficulty with פירש"י is (seemingly) only with s"l conclusion that require דדינרי if תרקבא שליה (for לשיעורים). Why was it necessary for תוספות to change the question of אב"י, that it is not because סברא (as תוספות understood פירש"י), but rather because נתן דבריהם לשיעורים!¹⁸

¹⁷ Otherwise they should have instructed their שליח not to take less than their desired amount. Therefore it is considered as if פשטה ידה [for a דינר], where all agree that she is מקודשת.

¹⁸ See מהרש"א.